

HØRINGSSVAR

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Det vises til Kirkerådets høringsnotat *Veivalg for fremtidig kirkeordning*. I høringsnotatet presenteres en rekke temaer og veivalg for den fremtidige kirkeordningen med i alt 27 spørsmål.

Se bakgrunnsmateriale på denne nettsiden: www.kirken.no/kirkeordning

Høringsinstansen gjøres oppmerksom på at spørsmålene står i et visst forhold til hverandre, noe som er påpekt i teksten.

Det er også anledning til å gi svar kun på et utvalg av spørsmålene.

Høringssvar bes sendt elektronisk til post.kirkeradet@kirken.no.

(Skriv gjerne inn svarene i denne Word-fila og send den som vedlegg til epost).

Opplysninger om høringsinstansen:

Navn på menighet/kirkelig fellesråd/organisasjon: **Røyken menighetsråd**

Adresse: **Postboks 14, 3431 Spikkestad**

Kontaktperson: **Heidi Kjølseth (Daglig leder)**

Høringsspørsmålene

- 1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?**

Svar:

- 2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?**

Svar: Ja, vi deler Kirkerådets vurdering, inntil videre.

Fordi:

- Fortsatt finansiering av kirken over kommunale- og statlige budsjetter sikrer en bred folkekirke.

- Kommunale tilskudd fører til større tilknytning til lokalsamfunnet. Det bør være tydelige føringer, spesifiserte beskrivelser av kommunens forpliktelser, for å sikre tilstrekkelige midler fra kommunen til driften.
- Statlige overføringer fører til at kirken fortsatt er tilknyttet det offentlige Norge.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar:

Vi deler Kirkerådets syn også i dette spørsmålet, med livssynsavgift som kreves opp over skatteseddelen, som det mest aktuelle alternativet.

Begrunnelse:

En livssynsavgift vil sikre kirkens økonomi og være rettferdig for alle trossamfunn.

Eventuell utmelding av Folkekirken vil ikke være økonomisk betinget, fordi avgiften betales av alle.

Livssynsavgift vil oppfylle Grunnlovens § 16 om at «Alle tros- og livssynssamfunn skal understøttes på lik linje.

Argumentet for å velge livssynsavgift over skatteseddelen, er at medlemmene selv er med å finansiere kirke- virksomheten. Avgiften betales av alle, og de innsamlede midler fordeles til de ulike tros- og livssynssamfunn ut fra deres medlemstall.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar:

Bedre ressursutnyttelse vil i praksis si bedre utnyttelse av bemanning. En slik gevinst kan vanskelig skje uten at det blir større enheter enn i dag, eller at dagens enheter samarbeider tett om bemanning. Ressursutnyttelse er dermed et argument for en større sentralisering av arbeidsgiveransvar. Røyken menighetsråd mener dette kan være mulig på noen områder, innenfor økonomi/administrasjon, kirkegårdsdrift etc, men er redd for at det kan føre til et fjernere forhold til medlemmene som strukturen skal betjene.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Sokneinndelingen bør vel bestemmes av antallet kirker, menighetenes størrelse, geografiske forhold, og hva som med rimelighet kan betjenes av en sokneprest, uten at det kan gis faste tall eller kriterier for hvor mange sokn det bør være i en kommune.

I mange tilfeller vil det være slik (som i Røyken kommune), at flere sokn samarbeider tett, gjennom felles stabssamarbeid, mange fellestiltak etc., men uten at det er naturlig å slå soknene sammen. Det bør derfor gis en mulighet for en ordning med *samarbeidende sokn*, hvor det kan opprettes et formalisert samarbeid og ledelse, og med mulighet for felles menighetsråd, som er representativt for soknene. En slik organisering gir også rom for å etablere større stabsfellesskap, med de fordelene det innebærer.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar:

Ordningen med fellesråd og menighetsråd bør videreføres.

En viktig grunn er at alle de oppgaver som følger med ledelse, drift og administrasjon av kirker, kirkegårder, ansatte, økonomistyring, juridiske forhold etc. krever fagpersonell av forskjellig slag. Generelt kan det i dag by på utfordringer å finne frivillige som kan sitte i et menighetsråd, og det vil være tilfeldig om medlemmene har den nødvendige tid og kompetanse som skal til for å følge skikkelig opp. Fast ansatte fagpersoner i et fellesråd er en ordning som vil sikre bedre drift og mer kontinuitet.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar:

Røyken menighetsråd mener at budsjettforhold tilsier at fellesorganet bør ligge på kommunenivå. Om kommunene utvides, bør fellesorganet gjøre tilsvarende. Røyken menighetsråd er imidlertid usikker på om dette bør være det øverste nivået. Det er både fordi dagens kommunestruktur tilsier at mange fellesråd er så små at de har en lite robust størrelse, og fordi når strukturen stopper på kommunenivå gis det mindre rom for fellestiltak, både politikk- og personalmessig. Det tilsier en samordning på et høyere nivå, gjerne på bispedømmenivå. En slik samordning vil også være positiv med tanke på en felles arbeidsgiverlinje. (jf sp. 16)

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar:

Menighetsrådet bør ikke utvide sitt ansvars- og myndighetsområde på en slik måte at kravene til kompetanse og ressurser i menighetsrådet økes utover dagens nivå.

Grunnen til dette er, som også nevnt ovenfor, vanskelighetene med å finne kandidater til menighetsrådet – ikke bare kandidater med særlige kvalifikasjoner, men frivillige i det hele tatt. Man kan håpe at dette endrer seg med ny kirkeordning, men før dette er bekreftet bør man ikke utvide ansvars- eller myndighetsområdet.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar:

Så lenge biskopens tilsynsansvar med prester og andre vigslede stillinger blir ivaretatt, er Røyken menighetsråd åpen for å legge all virksomhet i soknet under styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer. Biskop og prost må ha et medansvar for styring og ledelse den "åndelige" delen av virksomheten.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar:

Via menighetens daglige leder, fellesråd ved kirkeverge og sokneprest(er).

Den administrative ledelse og "verdslige" arbeidsgiveroppgaver bør ligge hos kirkevergen, slik at presten kan bruke sin tid til prestegjeringen.

Dersom prestedtjenesten inkluderes i soknets virksomhetsansvar mener Røyken menighetsråd at presten kan, men ikke må, gis rollen som daglig leder i en fremtidig kirkeordning. Det bør være personlig egnethet og menighetens behov som avgjør hvem som skal fylle denne stillingen. Administrative og økonomiske oppgaver kan deles med kirkeverge, og evt en daglig leder på lavere nivå.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar:

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar:

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar:

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Ideelt sett bør det være én arbeidsgiverlinje. Soknet er grunnenheten i kirken, noe som er et tungt argument for at soknet også skulle være arbeidsgiver for de ansatte. Det er imidlertid også tunge argumenter mot en slik ordning. Soknet er gjennomgående en for liten enhet til å ivareta dette ansvaret. Det gjelder i mange tilfelle også dersom soknet er representert ved et fellesråd. Men også der hvor det finnes større fellesråd vil et slikt lokalt arbeidsgiveransvar bidra til en fragmentering av kirken, som gjør det vanskelig å gjennomføre felles tiltak som gjennomføring av felles planer, kurs og etterutdanning for medarbeidere og, i en del tilfeller, tilstrekkelig robust ledelse. Røyken menighetsråd slutter seg derfor til flertallet i Kirkerådet, og mener at arbeidsgiveransvar bør ligge hos bispedømmerådet. I denne sammenheng bør det være et ansvar som utføres på vegne av soknet som rettssubjekt.

En videreføring av dagens finansieringsordning betyr imidlertid at det er nødvendig med et administrativt ledd på dagens fellesrådsnivå, som ivaretar kontakten med kommunen. Ved en reform av kommunestrukturen vil dette nivået ideelt sett kunne være sammenfallende med et prostinivå.

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar: Dersom utgangspunktet er at bispedømmerrådet er arbeidsgiver, tilsier dette først og fremst en desentralisering av lokal ledelse. Dette er situasjonen i dag, i embetslinjen ved at prosten ivaretar arbeidsgiverfunksjoner på vegne av biskopen, og ellers i store fellesrådsområder, f.eks. i Kirkelig fellesråd i Oslo, der arbeidsgiverfunksjoner desentraliseres til flere nivå. Røyken menighetsråd mener dette bør være grunnmodellen også i en fremtidig ordning. Røyken menighetsråd mener også at selve arbeidsgiverfunksjonen kan være formelt sett delt i en faglig del og en økonomisk-administrativ del. jf. sp. 10. Dersom ordningen med kirkelige fellesråd videreføres, bør denne delingen tydeliggjøres, ved at kirkeverge/daglig leder av fellesrådet får en tilsvarende faglig leder på samme nivå. Dette kan f.eks. være prosten, eller en prest som får delegert denne funksjonen.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Røyken menighetsråd mener at i en stor organisasjon hvor de lokale forhold kan ha ganske store variasjoner, vil det være fornuftig med en viss fleksibilitet i organiseringen. Utover det ser vi ikke tunge grunner for å avvike fra grunnmodellen som er skissert ovenfor.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestetjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar: I luthersk kirketenkning blir prestens posisjon gjerne beskrevet som at vedkommende står både i og overfor menigheten. Røyken menighetsråd mener dette tilsier at prestetjenesten lokalt, uansett øvrig organisering, bør ha en selvstendig stilling, og ikke være underlagt en administrativ leder. Ledelsen av prestetjenesten bør skje ved biskop og prost, slik det også skjer i dag. I forlengelsen denne forståelsen av prestetjenesten, vil det også være naturlig at soknepresten har en tydelig lederrolle lokalt.

For de andre vigslede tjenestene gjelder langt på vei samme tenkning. De bør ha en selvstendig rolle innenfor det fagområdet de er vigslet til. (Undervisning, diakoni, musikk). I gudstjenestelige sammenhenger står de andre vigslede tjenestene i dag under ledelse av presten. I forlengelsen av dette er det nærliggende å tenke at soknepresten normalt er leder for de vigslede medarbeiderne i soknet, på samme måte som det i dag er med øvrige prester i soknet. Alle vigslede medarbeidere kommer dermed inn i samme linje av ledelse, hvor de står under særskilt tilsyn av biskopen.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar:

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar:

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar:

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar:

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar:

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: